

En Jydes Oplevelser, fortalt af ham selv.

Ved Chr. Villads Christensen. Samlinger til Jydsk Historie og Topografi. 3 række 1.bind. 1896-98. s. 409- 484.

(Beretningen fortælles af Petrus M. Smidt og bringes her i et par korte uddrag)

Beretning fra en rejse med et slaveskib 1783-1787:

(Color lithograph by Pretexat Oursel, 19th cent., original in Musée d'Histoire de la Ville et du Pays Malouin, Saint Malo, France fra

[http://hitchcock.itc.virginia.edu/Slavery/details.php?categorynum=5&categoryName=Slave%20Ships%20and%20the%20Atlantic%20Crossing%20\(Middle%20Passage\)&theRecord=7&recordCount=77](http://hitchcock.itc.virginia.edu/Slavery/details.php?categorynum=5&categoryName=Slave%20Ships%20and%20the%20Atlantic%20Crossing%20(Middle%20Passage)&theRecord=7&recordCount=77))

...Altså er vi nu på vor Rejse til St. Thomas; thi der skulde Kaptajnen først til for at få videre Ordre af Guvernøren, hvor han skulde sejle hen og afsætte Slaverne. — Men inden jeg kommer til Vestindien, må jeg først fortælle Dem, hvorledes Slaverne er inddelt i Skibet. På Rejsen fra København skal Tømmermanden afskille Skibet i to Dele, nemlig med Plankeværk tværs over Skibet fra Styrbord til Bagbord, tæt forbi Stormasten. Mands-Slaverne lever foran i Skibet,

Fruentimmerne agter. Hver Dag kommer

de op på Dækket, dels for at skaffe¹, dels for at få Forfriskelse af Luften. Mandfolkene er i Jern, nogle på Hænderne, 2 og 2 samlet, nogle på Fødderne, ligeledes. Når de kommer op om Morgen Kl. 7, bliver de vasket, idet Matroserne hejser Vand op fra Havet og hælder over dem. Siden efter bliver de smurt med Palmeolie. Når det er færdig, så bliver der skaffet. Deres Føde er 1ste Dag Grød, 2den Dag Ærter med $\frac{1}{4}$ pund Flæsk, 3die Dag Hestebønner og $\frac{1}{4}$ pund Flæsk. Al denne Mad skal være kogt tyk og oversmurt med Palmeolie. for de spiser deres Mad med Fingrene og ælter det først i Hånden, førend de putter det i Munden.

Nu nærmede vi os de vestindiske Kyster, og vi kom endelig til St. Thomas og gik til Ankers og lå der i 4 Uger. — Jeg var i Land der nogle Gange for at købe Kød og Grønt. Hver Søndag er der Torvedag overalt i Vestindien; thi den Dag har Slaverne Frihed, og så sidder de på Torvet, Mænd og Koner, og sælger Høns og Mælk, Grønt og deslige. — St. Thomas er en smuk Stad, men det kom mig for, at den var ikke meget stor...

...Nu skulde de andre Slaver sælges, og jeg vil fortælle mine kære Læsere, hvorledes det gik til. På en bestemt Dag kom alle Negocianter² til Skibet. Den Dag bliver der anrettet frit Bord med Spise og Drikke, og imens bliver Slaverne opstillet på Dækket i 2de³ Rader med Ansigtet imod hverandre. Så går Negocianterne (eller rettere forklaret, Plantage-Herrerne) op og ned for at bese disse Slaver. Den eller dem, de nu får Lyst til at købe, dem binder de deres eget Tegn om Hovedet. Når de er

¹ Dvs spise

² Forhandlere – dvs købmænd og plantageejere.

³ Tvende – dvs 2

færdige, så bliver Kaptajnen spurgt af hver især, hvad den eller den Slave skal koste. Så bliver der akkorderet om dem, og Købet bliver sluttet, og de solgte Slaver bliver straks transporteret fra Skibet og til deres høje Herre. Denne Negocie varer så længe, indtil der bliver ikke flere tilbage end Vrag-Kram. Dette Vrag bliver solgt ved offentlig Avktion. Somme Steder er det brugeligt, at de bliver bragt på Torvet.

Nu var Slaverne allesammen solgt, og de blev betalt med Kaffe og Sukker. Vi havde fået vor Ladning ind, vore Vandfæde fyldte med Vand, og Proviant, og da vi havde fået en god Vind, gik vi til Sejls. — Vi nåede omsider Pasatvindene. Pasatvindene står bestandig ens og forandrer sig ikke og kan vare i 6 Uger. Der er tvende Pasatvinde; den ene kaldes Øst-Pasat, den anden Vest-Pasat. Når Pasatvinden slipper, kommer man i den spanske Sø og ud af denne ind i Kanalen, der er 90 Mile lang og går imellem England og Frankrig. Det første Sted fra den spanske Sø kaldes Falmouth, det sidste, inden man kommer ud af Kanalen, kaldes Dover...

Fra hans næste rejse 1783-1787 (7 af den oprindelige 42 mands besætning nåede tilbage til København, mens resten døde undervejs). Her fra afsejlingen fra Vestindien:

...Skibet blev fyldt med Kaffe og Sukker, Proviant blev købt i Overflødhed, og vi sejlede fra Cap Frances om Morgen Kl. 11 tilligemed et andet fransk Skib, der skulde til den samme Plads i Europa, nemlig Havre de Grâce. Vi havde et overmåde dejligt Vejr indtil om Aftenen; da begyndte det at blæse, og med et var det en Orkan. Vor Makker sank tilbunds, ham så vi aldrig mere. Vor forreste Mast og vor bageste Mast gik overbord, og vore Hønsehuse med Hønsene gik i Havet. Men endnu stod Stormasten, og Sejlene hængte løse og tvang Skibet på Siden, så vi var i Formening, at det skulde kænre. 6 Kanoner blev smidt overbord, Vandfadene blev Bunden stødt ud på, for at Vandet kunde løbe ud; men alt dette hjalp intet, førend vore engelske Matroser fik Stormasten til at gå overbord. Straks derefter blev Skibet roligt og lagde sig lige. Pumperne gik bestandig, men det var ikke muligt at holde Skibet ledig, thi det var læk, og den halve Ladning var borte, og det varede indtil den 5te Dag. Så kom vi til Jamaica - en engelsk Plads; der var henved 300 Skibe strandede...